

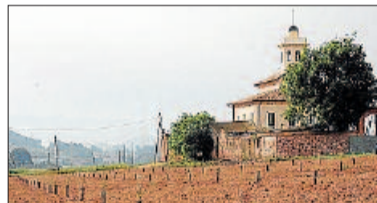
TEMA DEL DIA

UNA DÈCADA DE RETROCÉS ► Responsables d'Ampans asseguren que durant els darrers deu anys l'entitat no ha pogut fer cap inversió important a causa de la crisi, fet que, sumat a les retallades socials, ha comportat una important reculada en la inserció laboral i social de les persones amb discapacitat

Ampans dibuixa un pla d'expansió a Manresa i al Bages i crearà cent noves places de residència

► L'entitat té previst invertir fins al 2022 més de deu milions d'euros, amb el projecte estrella de l'equipament del barri de la Parada

MAPA DELS ESPAIS HABILITATS PER AMPANS A MANRESA

1. TORRE LLUVIÀ

Recuperació vinyes autòctones

► L'Ajuntament de Manresa va cedir tres hectàrees de terreny a Ampans i la DO Pla de Bages per a la recuperació de varietats de vinya autòctones.

2. ANTIGA FÀBRICA VINYES

Centre de formació

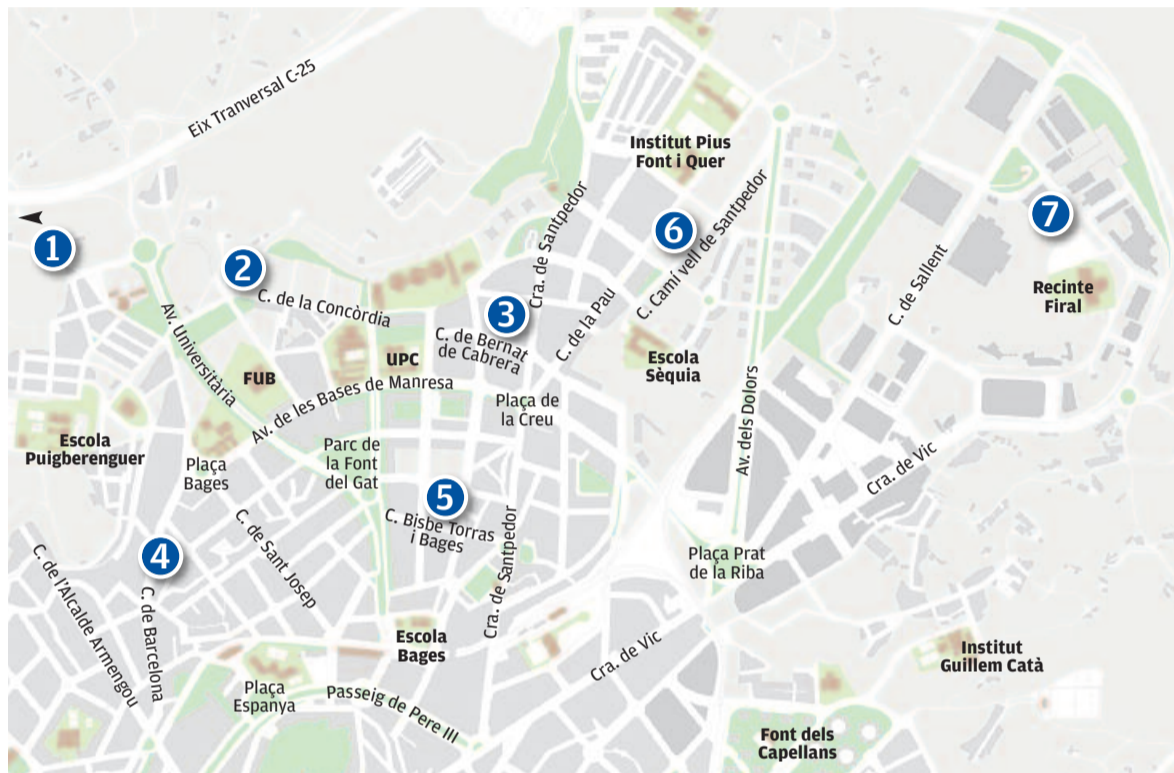
► Comprada recentment per mig milió d'euros. Ha d'aglutinar tots els serveis de formació professional i d'acompanyament a la inserció. No té data.

3. C/ DE BERNAT DE CABRERA

Centre ocupacional

► Adquirit el mes de març passat. S'hi faran activitats relacionades amb l'art, la dansa i el teatre, entre d'altres. És previst obrir-lo el setembre.

4. C/ DE BARCELONA

Supermercat Caprabo

► Establiment gestionat íntegrament per persones amb discapacitat. Iniciativa pionera a Catalunya. Dona feina a 10 persones i es valora replicar el model.

5. C/ BISBE TORRAS I BAGES

Centre ocupacional

► Comprat per 205.000 euros a l'Ajuntament el febrer del 2018. Encara no se sap quan es podrà adequar ni quin tipus d'activitats ocupacionals acollirà.

Urgeixen places residencials per a persones amb trastorns de conducta

► És un dels projectes prioritaris d'Ampans. D'una banda, l'entitat valora construir una residència per a infants i adolescents a Comabella, tot i que és un projecte encara molt verd. De l'altra, està pendent de la cessió de dos terrenys, un a Sant Fruitós i l'altre a Santpedor, on es podria aixecar una residència per a adults amb discapacitat intel·lectual severa i trastorns de conducta. Ampans necessita crear 100 noves places residencials amb urgència.

6. LA PARADA

Equipament social i educatiu

► Terreny cedit per l'Ajuntament a Ampans. S'estudia construir-hi habitatges per a discapacitats envellits i les seves famílies, així com espais de formació.

7. POLÍGON DELS DOLORS

Nau de Serveis Industrials

► S'hi han traslladat els serveis mecanitzats que fins ara es realitzaven a Comabella. Hi treballen 100 persones i se'n volen contractar 70 més.

Quina inversió fa Ampans?

► 1.500.000 €	CENTRES OCUPACIONALS
► 2.750.000 €	CENTRE ESPECIAL DE TREBALL
2.500.000 €	NAU DE SERVEIS INDUSTRIALS
250.000 €	SUPERMERCAT CAPRABO
► 6.000.000 €	NOVES PLACES RESIDENCIALS
► 500.000 €	CENTRE DE FORMACIÓ
10.750.000 € TOTAL	

Font: Ampans i elaboració pròpia

BET PADRÓ

Noemí Badrenas

MANRESA

■ Ampans necessita cobrir un centenar de places residencials urgentment. Discapacitats severes amb trastorns de conducta, menors que en els propers anys deixaran de ser-ho i hauran de ser traslladats a residències d'adults i persones amb discapacitat envellides són alguns dels perfils que ara mateix no es poden atendre en espais idonis i que cal reubicar amb urgència.

És per això que l'entitat ha dibuixat un important pla d'expansió que es desenvoluparà al Bages en els propers cinc anys. De fet, en els darrers mesos ja s'ha pogut constatar l'ampliació amb l'obertura de nous espais. La inversió prevista és de gairebé 11 milions d'euros, el gruix dels

quals, 6 milions, anirà destinat a la creació de places residencials.

Fonts d'Ampans asseguren que durant els darrers deu anys no s'ha fet cap inversió important a causa de la crisi econòmica i «les persones amb discapacitat i les seves famílies han quedat a la cua per les retallades i els ajustos de les diverses administracions», fet que ha comportat «un important retrocés» en la inserció laboral i social d'aquestes persones i els seus drets. «Ara toca posar-se al dia en l'atenció a les persones després d'una dècada perduda», sentencien les mateixes fonts.

Quatre noves residències

L'àmbit residencial és on cal posar l'accent. Ampans vol completar quatre equipaments nous en els propers anys, de 25 places cadascun i que s'han de concertar amb el departament de Treball, Afers Socials

Ampans vol completar quatre equipaments residencials nous en els propers cinc anys, d'unes 25 places cadascun i concertats

i Famílies. Dels quatre, només un està encarrilat. Es tracta de la construcció d'un equipament social, educatiu i ocupacional al sector de la nova Parada de Manresa (6), que podria estar dissenyat pel premiat despatx d'arquitectes RCR, tal com ja va avançar aquest diari (vegeu 4 d'agost del 2018).

És previst que aquest equipament disposi de 24 places per a persones grans amb discapacitat intel·lectual, les quals ara estan en altres residències no prou adaptades a les seves necessitats o fins i tot a casa; apartaments per a gent amb autonomia però que requereix al-

gun suport; i alguns apartaments per a famílies de persones amb discapacitat ja envellides amb l'objectiu d'evitar la ruptura de la unitat familiar, com ja va avançar Regió7 el 17 de març passat.

S'està estudiant la viabilitat d'aquesta darrera opció, ja que com reconeixen fonts de l'entitat cal veure si la demanda justifica un projecte col·lectiu en lloc d'un individual, malgrat que «és un perfil de resident que va al·laça». És previst que l'equipament també inclogui una cafeteria, que serà oberta al públic i que disposarà d'alguns espais de formació per a discapacitats i persones en situació d'exclusió social. La voluntat és construir les instal·lacions al llarg del 2019 i estrenar-les el 2020.

Pendents de dues cessions

Ampans preveu tres equipaments més que encara no tenen confirma-

La fundació acaba d'adquirir l'antiga fàbrica Vinyes, a prop de la zona universitària de Manresa, per mig milió d'euros

da la ubicació. D'una banda, una residència per a infants i adolescents amb discapacitat i trastorns de conducta, que s'estudia habilitar a la finca de Santa Maria de Comabella; i, de l'altra, dos espais nous per a persones adultes amb discapacitat intel·lectual severa i trastorns de conducta.

Segons ha pogut saber aquest diari, aquest és un projecte prioritari, tot i que encara no se sap on se durà a terme. «No és un col·lectiu que puguem col·locar enmig d'una zona residencial», puntualitzen responsables d'Ampans. Cal trobar un espai urbà, que disposi de transport

públic, al qual es pugui arribar amb facilitat i que no tingui veïns enganxats. Entre les opcions hi ha Sant Fruitós de Bages i Santpedor. Ampans està pendent de la cessió d'un terreny per part d'un dels dos ajuntaments veïns i de la requalificació d'un altre solar per part de l'altre consistori.

L'altre gran projecte es desenvoluparà a l'antiga fàbrica Vinyes (2), que Ampans ha comprat recentment per mig milió d'euros, tal com ja va avançar **Regió7** el 14 de març. És previst que l'edifici, abandonat des de fa 30 anys, aglutini tots els serveis de formació i inserció laboral que ara s'ofereixen disgregats en diversos espais. Aquest equipament, però, encara no té data ni pressupost. L'entitat està buscant aliances amb operadors del sector per «compartir despeses i coneixement», però per ara no desvela quins.

Apropar els centres ocupacionals

El pla d'expansió de la fundació també inclou la voluntat d'acostar els centres ocupacionals als municipis per facilitar els vincles dels usuaris d'Ampans amb la seva localitat. Aquesta iniciativa ja es va iniciar l'any passat i preveu desplegar fins al 2021 vuit equipaments nous al Bages, dels quals actualment ja n'hi ha dos en marxa, un a Sant Joan de Vilatorrada i un altre a Sallent. A Manresa és previst obrir-ne tres, dos dels quals ja tenen ubicació: es tracta dels locals comprats fa uns mesos per Ampans al carrer Torras i Bages (5) i al Bernat de Cabrera (3). Aquest darrer s'obrirà el setembre i estarà enfocat a activitats creatives, com ara dansa, pintura o teatre. El del Torras i Bages encara no té data. I el tercer es vol obrir en un barri no tan centric, com ara La Balconada.

Fora de la capital bagenca, l'entitat està pendent de tres locals que també han de complir aquesta funció: a Sant Vicenç de Castellet, Santpedor i Sant Fruitós. Ampans preveu per a la creació d'aquests vuit centres una inversió d'un milió i mig d'euros. Ara s'ofereixen activitats a 370 persones amb discapacitat en aquests espais, mentre que un cop finalitzat el desplegament pel territori s'espera atendre'n 430.

Aquests vuit nous locals se sumaran als que s'han habilitat a la comarca en la darrera dècada: Santa Maria de Comabella, Manresa, Súria i Sant Salvador de Guardiola. El 2009 Ampans va decidir fer petits centres més a prop del lloc de resi-

El model de supermercat que han obert Ampans i Caprabo a Manresa es podria replicar a la ciutat i en altres municipis veïns

dència dels usuaris per tal que puguin fer activitats al seu poble sense haver-se de desplaçar fins a Comabella, fins llavors l'únic centre ocupacional. «Vam aturar la descentralització durant la crisi i ara l'hem repès», sostenen fonts de la fundació.

Un supermercat pioner

L'últim gran eix del pla d'inversions d'Ampans gira entorn del Centre Especial de Treball, que en aquests moments dona feina estable a més de 200 persones. Els dos projectes que inclou ja estan en funcionament. D'una banda, la iniciativa, pionera, d'obrir un establiment gestionat íntegrament per persones amb discapacitat, un fet que es va fer realitat el novembre de l'any passat quan Ampans va obrir un supermercat Caprabo al carrer Barcelona (4). Dona feina a 10 persones i ha requerit una inversió de 250.000 euros per al lloguer del local.

La proposta ha generat l'interès d'altres entitats socials de Catalunya per replicar el model. També l'associació bagenca s'està plantejant obrir un nou supermercat de la mateixa cadena i ja ha anat a veure alguns locals, principalment a Manresa però també en pobles veïns. Ampans s'ha estrenat així en el sector de la distribució.

L'altre projecte respon a una necessitat peremptòria de la fundació: traslladar els Serveis Industrials que fins ara s'encabien a Comabella a una nau més ben comunicada. Ampans ha comprat una nau al polígon dels Dolors de Manresa, de 6.000 m², on ja es va estrenar part de l'activitat el 2 de juliol. Segons ha pogut confirmar aquest diari, a Comabella ja no hi havia espai i no es podien ampliar les instal·lacions perquè es tracta d'una finca rústica. Per tant, tampoc es podia donar feina a més persones i l'accés era altament complicat per als camions que transportaven material.

Actualment hi treballen unes cent persones. En els propers tres anys la voluntat d'Ampans és ampliar la facturació i contractar fins a 70 persones més. La compra i l'adequació de les instal·lacions, que finalitzarà a la tardor, tindrà un cost total de 2,5 milions d'euros.

Entrevista Toni Espinal

Director d'Ampans. L'entitat té sobre la taula un important pla d'expansió per donar sortida a un centenar d'usuaris que ara viuen en espais no idonis i per acostar els seus serveis als municipis, i així facilitar la integració de les persones amb discapacitat

«La feina és la part central de la vida dels discapacitats»

► Ampans considera fonamental obrir nous negocis per crear més llocs de treball

► Quin és l'objectiu d'aquesta descentralització ja iniciada?

► L'handicap de les persones amb discapacitat és que històricament han estat excloses i actualment, en part, encara ho estan. La finca de Santa Maria de Comabella també està apartada dels nuclis de població i el que volem és que la gent s'integri.

► Entre tots els projectes previstos, com ho fan per decidir quin cal resoldre abans?

► Tenim dèficit de places en tots els àmbits. Menors que es fan grans, gent de 90 anys que necessita espais més adaptats... Hem de cobrir amb urgència unes cent places en totes les tipologies d'usuaris. El que passa és que hem d'anar adaptant els projectes en funció dels espais de què disposem primer.

► Des de quan els falten places?

► Ampans necessita nous equipaments constantment. Fa deu anys que no en tirem cap endavant i per anar bé hauríem de dur a terme un projecte assistencial diürn cada any, amb 20 places i amb una inversió mitjana d'un milió d'euros. Pensa que cada cinc anys surten uns 64 menors dels centres de menors i són places noves que necessitem.

► Tots aquests projectes requereixen una gran inversió. Què ho permet?

► No obrim negocis per fer-nos rics però sí per fer diners, perquè aquesta és l'única manera de donar feina a més gent. I la feina és la part central de la vida dels discapacitats. A més, és molt important mostrar al públic les capacitats dels discapacitats. Si fem noves residències, guanyem en economia d'escala. Nosaltres som els

El director d'Ampans, Toni Espinal, durant l'entrevista amb Regió7

«Tenim dèficit de places en tots els àmbits, però hem d'adaptar els projectes als espais de què disposem»

mateixos, el mateix personal, la mateixa estructura, però podem acollir més usuaris. Intentem que tots els negocis que fem siguin rendibles, però també busquem col·laboracions, donatius i altres vies addicionals, com les cessions o la comercialització del nostre programa informàtic.

► Malgrat tot, són reticents a parlar de xifres. Per què?

► A vegades sembla que la gent es queda l'accessori i no allò que és primordial. Ens fa por que només es parli dels diners que gastem i per això preferim parlar de com els gastem, que és a millorar la vida de les persones amb discapacitat. Ampans no té accionistes i, per tant, no reparteix beneficis.

Tot el que sobra un cop pagades les despeses ho reinvertim.

► Cada cop toquen més teclès.

► Sí, ens hem diversificat i ja treballam en 13 sectors econòmics. En dos anys hem passat d'atendre 800 persones a 2.000. Però no ha estat per l'augment de gent amb discapacitat, sinó pels altres col·lectius: joves, discapacitats físics, gent amb exclusió social... Són perfils molt propers a nosaltres i ens és fàcil treballar-hi. Ampans va créixer gràcies al suport de la gent i ara no podem ser tan egoistes de dir que el nostre problema social acaba amb la gent que té discapacitat intel·lectual.

► En què pensen a l'hora de dibuixar nous projectes?

► El que més preocupa els pares de discapacitats és on viurà el seu fill quan ells morin. És per això que hem de crear urgentment places diürnes i sobretot residencials. I fem una aposta pel territori buscant empreses i entitats aliades.

La recuperació de varietats de vinya autòctones del Bages a la torre Lluvià, un «projecte romàntic»

N.B. MANRESA

■ Alguns treballadors d'Ampans estan molt lligats a la jardineria. A part del Garden, tenen des de l'abril un nou projecte, inèdit, que s'està duent a terme a la torre Lluvià. Es tracta de la recuperació de varietats antigues de vinya del Bages, impulsada per Ampans, la DO Pla de Bages i l'Ajuntament de Manresa.

El consistori va cedir tres de les set hectàrees a la fundació, que a canvi es fa càrrec de la inversió i del man-

teniment de la plantació. El projecte dona feina actualment a dues persones i permetrà que en el futur l'entitat comercialitzi els ceps bagenca i potser també els utilitza per a la producció de vi propi, que avui dia ja s'elabora a la finca d'Urpina.

Però caldrà esperar temps fins que això passi, ja que no es podrà gaudir dels primers vins fins d'aquí a set o vuit anys, segons els experts. Fonts d'Ampans qualifiquen el projecte de «romàntic», perquè «econò-

micament no hi guanyem res, però hi col·laborem per recuperar part de la nostra història i perquè ens fail·lusió ser-hi», asseguren. A banda de vinyes, també s'han plantat ametllers i oliveres.

Ampans té 219 treballadors amb certificat de discapacitat, una xifra que ha anat augmentant progressivament en els darrers anys també gràcies a l'increment dels serveis i establiments creats especialment per l'associació.

Laura Estrada, una de les treballadores de Jardineria d'Ampans, a la finca